7/2274 -3-

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/2023 14/8 /2000
KONU: Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :T.B.M.M. Başkanlığının 30.06.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6251-7/2274-6174/14901 sayılı yazısı.

İçel Milletvekili Sayın Turhan GÜVEN'in, "İlköğretim okullarında uygulanacak yabancı dil öğretim programına ilişkin" yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. Bakanlığımızca hazırlanan programların Milli Eğitim Temel Kanununda belirtilen Türk milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren fertler yetiştirilmesi hususundaki genel amaçlarına aykırı olması mümkün değildir. Okul Öncesi Eğitim Kurumları ve İlköğretim Okulu Yabancı Dil Öğretim Etkinlikleri Çerçeve Programında öğretimi hedeflenen konular titizlikle belirlenmiştir. Bu yabancı dil eğitiminin amaçları arasında yukarıda sözü edilen nitelikteki unsurlara ters düşecek herhangi bir olumsuzluk söz konusu değildir.

2. Milli Eğitim Temel Kanununun 10. maddesinde yer alan "Milli birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak Türk dilinin, eğitimin her kademesinde, özellikleri bozulmadan ve aşırılığa kaçılmadan öğretilmesine önem verilir; çağdaş eğitim ve bilim dili halinde zenginleşmesine çalışır ve bu maksatla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ile işbirliği yapılarak Milli Eğitim Bakanlığı'nca gereken tedbirler alınır" hükmü "Türk dilinin geliştirilmesine ve korunmasına" yöneliktir. Bakanlığımız Türk dilinin geliştirilmesi ve korunması konusunda son derece hassas olup bu konudaki çalışmalarını sürekli olarak yapmaktadır.

İlköğretim okulları haftalık ders dağıtım çizelgesi (Toplam: 30 saat)'nde yer alan "Bireysel ve Toplu Etkinlikler" (Haftada 3 saat) dersi içinde uygulamaya konulacak yabancı dil eğitimi dersinin, diğer derslere oranla çok az olduğu, bunun nedeninin de erken yaş çocuklarını yabancı dille tanıştırmak ve bir başlangıç yaptırmak olduğudur. Dolayısıyla eğitim ve öğretim faaliyetlerinin etkisini azaltıcı sonuçlar doğurması hususunun ders saatlerine bakıldığında mümkün olmadığı anlaşılacaktır.

3. Okul Öncesi Eğitim Kurumları ve İlköğretim Okulu Yabancı Dil Öğretim Etkinlikleri Çerçeve Programına Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 20'nci maddesinde yer alan, okul öncesi eğitiminin amaç ve görevleri, Milli Eğitimin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olması ve bu maddenin 4 üncü bendindeki çocukların Türkçe'yi doğru ve güzel konuşmalarını sağlama hükmüyle ters düşmemektedir. Türkçe'yi doğru ve güzel kullanma becerilerini geliştirmek; okul öncesi eğitiminde yapılacak tüm etkinlikleri kapsamakta ve yabancı dil çalışmaları ana dilin öğretimi için yapılacak çalışmaları engellemeyeceği gibi, "dilin gelişimi ile beyin gelişiminin birlikteliği" kuramına göre yapılacak eğitim etkinlikleri birbirini daha da destekleyecektir.

Bakanlıklar 06648 Tel : 425 00 86 - 425 33 67 E-posta : apk@meb.gov.tr
ANKARA Faks : 418 64 01 Int. adresi : www.meb.gov.tr

7/2274 -4-

231

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/ / /2000
KONU: Soru Önergesi

4. Okul Öncesi Eğitim Kurumları ve İlköğretim Okulu Yabancı Dil Öğretim Etkinlikleri Çerçeve Programı ve bu programın kabulüne ilişkin kararda "o dili konuşan milletin kültürel objeleri kullanılarak yabancı dil eğitimi verilmesi" ifadesi yer almamaktadır. Ancak programın son bölümünde yer alan "Öğretmenin Rolü" başlıklı bölümün 18'inci maddesinde "öğretilen dilin ülkesine ait metinleri (oyun, şarkı, tekerleme, basit şiir, bilmece, bulmaca, sözcük oyunları vb.) derste işleyebilmeli ve o ülkenin çocuk kültürünü araştırabilmeli, sentez yapabilmeli ve bunu yabancı dil dersinin öğretimine de yansıtabilmelidir." ifadesi yer almaktadır. Bu maddede öğretmenin hangi donanımlara sahip olması gerektiği vurgulanmış ve bu bilgilerden yoksun olan yabancı dil öğretmenlerinin dil öğretiminde yetersiz kaldığı ve kelimelere dilin ait olduğu kültürün yüklediği anlamı kavrayamaması nedeniyle etkili bir yabancı dil eğitimini gerçekleştiremediği bu yüzden de öğrencilerin "kullanılabilir" seviyede işlevsel bir yabancı dil öğrenemedikleri bilinen bir gerçektir.

5. Söz konusu karar alınırken dil bilimi ve eğitim bilim alanında otorite sayılan pek çok resmi, sivil kurum ve kişilerden görüş alınmıştır. Pekçok ülkede yabancı dil eğitimine 5-6 yaşlarda başlanmaktadır.

6. Söz konusu karara dayanak oluşturan talep Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü'nden gelmekle beraber, esas amaç "Milli Eğitim Temel Kanunu'nda belirtilen I. Genellik ve Eşitlik, II. Ferdin ve Toplumun ihtiyaçları, III. Yöneltme, IV. Eğitim Hakkı ve V. Fırsat ve İmkân Eşitliği ilkeleri doğrultusunda Devlet okullarında okumakta olan öğrencilerimize, özel öğretim kurumlarının en büyük ayrıcalığı olan "Yabancı Dil Eğitimini" verebilmektedir.

Özel öğretim kurumlarında okumakta olan öğrenciler; Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliğinin uygulamalar bölümü; (b) bendi gereğince okullarında yabancı dil eğitimini zaten almaktadırlar.

Söz konusu karar; velilerden gelen yoğun isteklerle, günümüz şartlarında toplumun ihtiyaçları doğrultusunda alınmış olup, devlet okullarında öğrenim görmekte olan öğrencilerimiz de böylece erken yaşta yabancı dille tanışıp öğrenmeye başlayabilecektir.

7. Sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim uygulanmasıyla 4 üncü sınıftan itibaren yabancı dil eğitimi yapılabileceğine ilişkin Kurul Kararı'na ek olarak okulöncesi ve ilköğretim 1., 2. ve 3. üncü sınıflarda da yabancı dil eğitimine başlanması için karar alınmasında; yabancı dil öğretiminin uzun vadeli, süreklilik taşıyan ve çocuğun beyin gelişimini etkileyen bir unsur olması, ne kadar erken yaşta başlanırsa, öğrenmenin o kadar kolay olacağı ve yıllardır ülkemizin en büyük sorunu olan; yabancı dil bilen insan sayısının azlığının önemli ölçüde giderileceği en önemli gerekçeleri oluşturmaktadır.

Bakanlıklar 06648
ANKARA
Tel : 425 00 86 - 425 33 67
Faks : 418 64 01
E-posta : apk@meb.gov.tr
Int. adresi : www.meb.gov.tr

7/2274 -5-

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

7232

SAYI : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/ / /2000
KONU: Soru Önergesi

Ayrıca bu program; öğrenci velisinin istemesi ve okul ve kurumların eğitim ortamlarının uygun olması ve bu durumun il/ilçe milli eğitim müdürlüklerince de onaylanması ile uygulamaya konulabilecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

Metin BOSTANCIOĞLU
Millî Eğitim Bakanı

Bakanlıklar 06648
ANKARA

Tel : 425 00 86 - 425 33 67
Faks : 418 64 01

E-posta : apk@meb.gov.tr
Int. adresi : www.meb.gov.tr